

EUROPEAN
U R B A N
INITIATIVE

TERMENI DE REFERINȚĂ
INIȚIATIVA EUROPEANĂ PRIVIND
DEZVOLTAREA URBANĂ
- ACȚIUNI INOVATOARE

PRIMA CERERE DE PROPUNERI
10.10.2022 - 19.01.2023

10.10.2022

Co-funded by
the European Union

Cuprins

1.	INTRODUCERE	2
2.	AUTORITĂȚI ELIGIBILE - CINE POATE PARTICIPA.....	3
2.1	PRIMA CATEGORIE	4
2.2	A DOUA CATEGORIE	5
2.3	A TREIA CATEGORIE.....	6
2.4	CERINȚE COMUNE PENTRU AUTORITĂȚILE URBANE ELIGIBILE	7
3.	THEMATIC ACOPERIRE TEMATICĂ PENTRU PRIMA CERERE DE PROPUNERI IEDU-AI.....	8
3.1	DEFINIȚIA GENERALĂ ȘI CONTEXTUL TEMEI	9
3.2	RELEVANȚA PENTRU AUTORITĂȚILE URBANE ȘI ROLUL ACESTORA.....	10
3.3	SUGESTII PENTRU AUTORITĂȚILE URBANE.....	11
3.4	OBIECTIVELE POLITICII DE COEZIUNE	12
3.5	INDICATORI DE REZULTAT ȘI DE REALIZARE	13
4.	FAZELE PROIECTULUI	15
5.	FUNDING PRINCIPII DE FINANȚARE	16
6.	GENERAREA ȘI ELABORAREA PROIECTELOR	18
6.1	PARTENERIAT.....	18
6.2	LOGICA DE INTERVENȚIE ȘI PLANUL DE LUCRU AFERENTE PROIECTULUI	21
6.3	SPRIJIN DIN PARTEA EXPERȚILOR.....	23
6.4	TRANSFER.....	23
6.5	CATEGORII DE COSTURI	26
7.	PROCESUL DE DEPUNERE A CANDIDATURII	27
8.	PROCESUL DE SELECȚIE.....	29
8.1	VERIFICAREA ELIGIBILITĂȚII	29
8.2	EVALUAREA STRATEGICĂ.....	30
8.3	EVALUAREA OPERAȚIONALĂ	31
8.4	SISTEMUL DE ACORDARE A PUNCTAJULUI ÎN CADRUL EVALUĂRII	32
8.5	CRITERII DE EXCLUDERE PENTRU SOLICITANȚII DE GRANTURI	33
9.	FAZA DE INIȚIERE ȘI CONTRACTARE	34
10.	CUM SĂ OBȚINEȚI ASISTENȚĂ.....	35
11.	DATE-CHEIE	35

1. INTRODUCERE

Pachetul legislativ privind politica de coeziune pentru perioada 2021-2027 include înființarea Inițiativei europene privind dezvoltarea urbană (prevăzută la articolul 12 din Regulamentul nr. 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune¹ - Regulamentul FEDR/FC) - un instrument al Uniunii Europene, **succesor al inițiativei „Acțiuni urbane inovatoare”, implementată în perioada de programare 2014-2020.** Această nouă inițiativă este un instrument esențial pentru a sprijini orașele de toate dimensiunile, pentru a consolida capacitățile și cunoștințele, pentru a sprijini inovarea și pentru a dezvolta soluții inovatoare transferabile și adaptabile la provocările urbane relevante pentru Uniunea Europeană (UE). Scopul final este de a inspira utilizarea programelor principale ale politicii de coeziune în zonele urbane cu inovații testate, în special cele care beneficiază de sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională (FEDR) pentru obiectivele specifice definite la articolul 3 din Regulamentul FEDR/FC² și de a consolida capacitățile de inovare ale orașelor în calitate de beneficiari sau intermediari în gestionarea acestor fonduri.

Unul dintre principalele obiective ale Inițiativei europene privind dezvoltarea urbană (IEDU) și, în special, ale componentei sale „Acțiuni inovatoare” (IEDU-AI), este de a furniza în continuare sprijinul introdus de Inițiativa privind acțiunile urbane inovatoare, **oferind autorităților urbane din întreaga Europă spațiul și resursele necesare pentru a identifica și a experimenta (prin intermediul unor proiecte pilot) noi răspunsuri inovatoare la provocările locale interconectate și complexe legate de dezvoltarea urbană durabilă.** Prin intermediul IEDU-AI, autoritățile urbane vor avea posibilitatea de a proba modul în care funcționează în practică soluții noi și netestate și cum răspund acestea la complexitatea vieții reale. Procesele și rezultatele experimentării vor fi urmărite de orașe partenere din alte țări (parteneri de transfer) pentru a sprijini și a consolida transferabilitatea și posibilitatea de reproducere a soluțiilor inovatoare testate în întreaga UE.

Autoritățile urbane ar trebui să profite de oportunitatea oferită de IEDU-AI pentru a testa abordări și metode de lucru inovatoare în afara domeniului de aplicare al „proiectelor obișnuite” (care ar putea fi finanțate prin intermediul surselor „tradiționale” de finanțare, inclusiv programele principale ale FEDR). IEDU-AI permite orașelor să transforme ideile ambițioase și creative în prototipuri care pot fi testate în medii urbane reale. Cu alte cuvinte, IEDU-AI sprijină proiectele pilot care sunt prea riscante pentru a fi finanțate din sursele tradiționale de finanțare, cu condiția ca acestea să fie foarte inovatoare și experimentale.

---

¹ Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32021R1058>. Obiectivele specifice vizate de FEDR vor fi specificate în fiecare cerere de propuneri pentru Inițiativa europeană privind dezvoltarea urbană - Acțiuni inovatoare.

² *Ibidem*.

Proiectele IEDU-AI sunt selectate prin intermediul unor cereri de propuneri referitoare la una sau mai multe teme propuse de Comisia Europeană (CE). IEDU dispune de un buget FEDR total de 450 de milioane EUR, din care 75% este alocat pentru a sprijini componenta IEDU-AI. **Fiecare proiect poate beneficia de o cofinanțare maximă de 5 milioane EUR din partea FEDR, iar implementarea proiectului ar trebui să aibă loc într-o perioadă maximă de 3,5 ani .**

IEDU este gestionat de Direcția Generală Politică Regională și Urbană a CE (DG REGIO) prin gestiune indirectă. CE a desemnat regiunea Hauts-de-France (Franța) ca entitate căreia i-a fost încredințată execuția pentru implementarea IEDU. Secretariatul permanent al IEDU a fost creat pentru a sprijini entitatea căreia i-a fost încredințată execuția și pentru a asigura gestionarea zilnică a IEDU.

Prin intermediul prezenților termeni de referință entitatea căreia i-a fost încredințată execuția invită autoritățile eligibile să prezinte propuneri de proiecte în cadrul primei cereri de propuneri IEDU-AI. Pentru această cerere de propuneri se alocă un buget indicativ de 50 milioane EUR din FEDR.

Prezentul document stabilește cerințele și procesul care trebuie urmate pentru prima cerere de propuneri IEDU-AI. Acesta trebuie citit în coroborare cu Ghidul IEDU-AI, cu documentul de lucru orientativ „Formularul de candidatură” (*Application Form Courtesy Working Document*) și cu alte documente publicate pe site-ul web al IEDU în cadrul prezentei cereri de propuneri.

2. AUTORITĂȚI ELIGIBILE - CINE POATE PARTICIPA

Următoarele autorități pot solicita sprijin pentru realizarea IEDU-AI:

- **Prima categorie:** Orice autoritate urbană a unei unități administrative locale definite în funcție de gradul de urbanizare (DEGURBA) al Eurostat ca orașe, localități sau suburbii (corespunzător codului DEGURBA 1 sau DEGURBA 2 al Eurostat) cu o populație de cel puțin 50 000 de locuitori.
- **A doua categorie:** O asociere sau o grupare de autorități urbane cu statut juridic de aglomerație organizată compusă din unități administrative locale, în care majoritatea (cel puțin 51%) locuitorilor locuiesc în unități administrative locale definite în funcție de gradul de urbanizare (DEGURBA) al Eurostat ca orașe, localități sau suburbii (corespunzător codului DEGURBA 1 sau DEGURBA 2) și în care populația totală combinată este de cel puțin 50 000 de locuitori.
- **A treia categorie:** O asociere sau o grupare de autorități urbane fără statut juridic de aglomerație organizate în care toate autoritățile urbane implicate (autoritatea urbană principală și autoritățile urbane asociate) sunt unități administrative locale definite în funcție de gradul de urbanizare (DEGURBA) de Eurostat ca orașe, localități sau suburbii (corespunzător codului

DEGURBA 1 sau DEGURBA 2) și în care populația totală combinată (autoritatea urbană principală și autoritățile urbane asociate) este de cel puțin 50 000 de locuitori.

Numai autoritățile urbane eligibile, așa cum sunt definite mai sus, pot depune un formular de candidatură în cadrul cererii de propuneri IEDU-AI.

Definiția unităților administrative locale, precum și clasificarea în funcție de gradul de urbanizare și cifrele privind numărul de locuitori se bazează pe informațiile furnizate în tabelul de corespondență IEDU-AI (Tabelul de corespondență LAU – NUTS 2021, EU-27 și AELS / țările candidate disponibile. anul 2021 (“EUI-HA_Call1_Correspondence_table”: https://www.urban-initiative.eu/sites/default/files/2022-10/EUI-HA_Call1_Correspondence_table.xlsx). Acest tabel va fi utilizat ca principal document de referință pentru verificarea eligibilității. Solicitanții sunt invitați să consulte tabelul de corespondență pentru a-și verifica eligibilitatea și pentru a furniza informații privind unitățile administrative locale incluse în limitele lor administrative și cifrele referitoare la numărul de locuitori. Se recomandă insistent efectuarea unei autoevaluări a eligibilității (pe baza tabelului de corespondență menționat mai sus) înainte de a completa formularul de candidatură. În cazul unor lacune, neconcordanțe sau îndoieli cu privire la interpretarea datelor incluse în tabelul de corespondență IEDU-AI, solicitanților li se recomandă să contacteze Secretariatul permanent înainte de a completa și de a trimite formularul de candidatură. În timpul procedurii de selecție, Secretariatul permanent va efectua verificarea eligibilității exclusiv pe baza informațiilor completate în formularul de candidatură. În cazurile în care statutul de candidat eligibil al solicitantului este incert, Secretariatul permanent va lua legătura cu toți partenerii relevanți, inclusiv cu Eurostat, pentru a determina eligibilitatea.

2.1 PRIMA CATEGORIE

- Municipalitatea/consiliile locale/districtele ale căror limite administrative corespund unei singure unități administrative locale. În acest caz, unitatea administrativă locală trebuie clasificată ca oraș, localitate și suburbie în funcție de gradul de urbanizare (codul 1 și/sau 2 din tabelul de corespondență - coloana „Grad de urbanizare”) și are cel puțin 50 000 de locuitori.
- Municipalitatea/consiliile locale ale căror limite administrative includ mai multe unități administrative locale. Acesta este cazul municipalităților/consiliilor locale din Portugalia, Irlanda, Grecia, Malta și Letonia, unde definiția Eurostat a unității administrative locale nu corespunde municipalităților/consiliilor locale, ci unităților inframunicipale (parohii) sau unităților statistice (circumscripții electorale). În acest caz, municipalitatea/consiliul local poate fi eligibil numai dacă are un total de 50 000 de locuitori și dacă majoritatea (cel puțin 51% din locuitori) locuiesc în unități administrative locale clasificate ca orașe, localități sau suburbii în funcție de gradul de urbanizare (codul 1 și/sau 2 din tabelul de corespondență - coloana „Grad de urbanizare”).

2.2 A DOUA CATEGORIE

Aglomerări organizate care reprezintă o asociere/grupare de autorități urbane și care îndeplinesc următoarele criterii:

- Să fie recunoscută oficial ca nivel de administrare locală (diferit de nivelul regional și provincial) prin legislația națională, cu obligația municipalității/consiliilor locale de a adera la organizația supramunicipală (prin urmare, în această categorie nu sunt incluse asocierile care sunt compuse pe bază de voluntariat, pentru un scop specific și/sau cu o durată limitată).
- Să fie compusă numai din municipalități/consilii locale (prin urmare, în această categorie nu sunt incluse asocierile care implică alte instituții, cum ar fi universități, camere de comerț etc.).
- Să dispună de competențe specifice stabilite prin legislația națională, delegate de municipalitățile implicate în domenii de politică relevante pentru proiectul IEDU-AI. Asocierile sunt invitate să furnizeze cadrului juridic național referințe exacte. Aglomerările organizate trebuie să dispună de competențe exclusive de proiectare și punere în aplicare în domenii de politică relevante pentru proiectul IEDU-AI.
- Să dispună de o structură politică (cu o reprezentare indirectă a municipalităților implicate) și administrativă (personal dedicat) specifică.

Exemple de aglomerări organizate eligibile în cadrul IEDU-AI sunt:

- Franța: *Métropoles, Communautés Urbaines, Communautés d'Agglomération, Etablissements Publics Territoriaux (EPT) și Communautés de Communes.*
- Italia: Numai *Città Metropolitane și Unione di Comuni*. Vă rugăm să rețineți că nu sunt eligibile *Consorzi, Gruppi di Azione Locale (GAL), Convenzione dei Comuni* sau orice altă aglomerare organizată care nu este considerată autoritate locală de către legislația națională italiană (*Testo Unico degli Enti Locali*).
- Germania: *Landkreis*.
- Spania: *Mancomunidades și Area Metropolitana de Barcelona*. Vă rugăm să rețineți că „*Diputaciones provinciales*” (guverne provinciale) sunt considerate organisme provinciale și, prin urmare, nu sunt recunoscute ca aglomerări organizate eligibile.
- Portugalia: *Comunidades Intermunicipais (CIMs)*.

Grupările europene de cooperare teritorială (GECT) ale căror parteneriate sunt compuse numai din autorități urbane (cum sunt definite mai sus) și care dispun de competențe specifice pentru elaborarea și punerea în aplicare a politicilor relevante pentru cererea de propuneri IEDU-AI sunt considerate aglomerări organizate și, prin urmare, pot candida în cadrul cererilor de propuneri IEDU-AI în calitate de

autorități urbane principale sau asociate. GECT-urile ale căror parteneriate includ alte organizații (de exemplu: state membre, autorități regionale, asociații, universități etc.) nu sunt considerate aglomerări organizate și nu pot candida în calitate de autorități urbane principale sau asociate, dar se pot alătura în calitate de parteneri de execuție în cadrul unei propuneri depuse de o autoritate urbană eligibilă.

În cadrul IEDU-AI, aglomerările organizate sunt considerate ca fiind o singură autoritate urbană care reprezintă toate municipalitățile/consiliile locale implicate. Din acest motiv, într-o proiect de propunere depus de o aglomerare organizată, aceasta trebuie indicată ca autoritate urbană principală. Pentru a verifica eligibilitatea aglomerărilor organizate, Secretariatul permanent va verifica dacă numărul total de locuitori este de cel puțin 50 000 și dacă majoritatea (cel puțin 51% din locuitori) locuiesc în unități administrative locale implicate în aglomerare și care sunt clasificate ca orașe, localități sau suburbii în funcție de gradul de urbanizare.

2.3 A TREIA CATEGORIE

Orice asociere de autorități urbane (asocieri naționale/regionale de autorități urbane, pacte teritoriale, districte de dezvoltare etc.), precum și autoritățile urbane individuale fără acorduri de cooperare formalizate, dar care doresc să solicite sprijin în comun, pot depune o cerere identificând o autoritate urbană principală dintre municipalitățile/consiliile locale implicate și înscriindu-le pe celelalte ca autorități urbane asociate.

Pentru a fi eligibile, toate autoritățile urbane implicate (autoritățile urbane principale și asociate) trebuie să fie recunoscute ca unități administrative locale și să fie clasificate ca orașe, localități sau suburbii în funcție de gradul de urbanizare al Eurostat (cod DEGURBA 1 sau DEGURBA 2). În cazul autorităților urbane ale căror limite administrative includ mai multe unități administrative locale, se aplică aceleași reguli pentru definirea gradului de urbanizare, descrise la punctul 2.1. Relația dintre autoritatea urbană principală și autoritățile urbane asociate nu trebuie să fie formalizată la momentul depunerii formularului de candidatură. În cazul în care propunerea este aprobată și sprijinită, relația va trebui să fie formalizată în cadrul unui formular de acord de parteneriat (Secretariatul permanent va pune un model la dispoziția autorității urbane principale).

Experiențele anterioare arată că proiectele individuale realizate de asocieri sau de grupări de orașe fără statut de aglomerare organizată și care cuprind mai mult de trei autorități urbane (autorități urbane principale și asociate) fără contiguitate teritorială riscă să își piardă coerența și să aibă dificultăți în obținerea de rezultate semnificative. Astfel, se recomandă ca asocierile și/sau grupările de autorități urbane (fără statut de aglomerări organizate) care doresc să solicite sprijin să fie contigue din punct de vedere teritorial și să încerce să limiteze numărul de autorități urbane asociate implicate.

2.4 CERINȚE COMUNE PENTRU AUTORITĂȚILE URBANE ELIGIBILE

În plus față de principiile prezentate mai sus pentru fiecare categorie specifică de autorități urbane eligibile, următoarele principii se aplică tuturor autorităților urbane eligibile în cadrul IEDU-AI:

- Toate autoritățile urbane trebuie să fie situate într-un stat membru al UE.
- Numai autoritățile urbane eligibile, astfel cum sunt definite mai sus, pot depune un formular de candidatură în cadrul cererii de propuneri IEDU-AI. Un formular de candidatură depus de un partener de execuție va fi declarat neeligibil.
- Autoritățile urbane (astfel cum sunt definite mai sus) pot fi înscrise într-o propunere de proiect numai ca autorități urbane principale și/sau asociate. Categoria de parteneri de execuție este rezervată doar instituțiilor și/sau organizațiilor care nu sunt recunoscute ca autorități urbane în cadrul IEDU-AI.
- Dacă soluțiile inovatoare necesită o interfață urban-rural sau o abordare pe bază de zone funcționale, unități administrative locale definite ca fiind rurale în funcție de gradul de urbanizare (cod DEGURBA 3 al Eurostat) se pot include ca parteneri de execuție. Vă rugăm să rețineți că numărul lor de locuitori nu contează pentru a atinge pragul minim de eligibilitate de 50 000. Motivul pentru includerea unităților administrative locale definite ca fiind rurale trebuie prezentat și justificat în mod clar în formularul de candidatură.
- O autoritate urbană sau o aglomerare organizată poate fi implicată într-o singură propunere de proiect în cadrul fiecărei cereri de propuneri (chiar dacă aceste propuneri de proiecte sunt depuse în cadrul aceluiași apel de propuneri referitor la teme diferite). Regula se aplică, de asemenea, autorităților urbane asociate (o municipalitate poate fi implicată într-o singură propunere de proiect, fie în calitate de autoritate urbană principală sau de autoritate urbană asociată).
- Autoritățile urbane care beneficiază deja de sprijin în cadrul unui proiect aprobat de IEDU-AI în cadrul unei cereri de propuneri anterioare nu pot depune un nou formular de candidatură referitor la aceeași temă pe întreaga durată a inițiativei.
- Autoritățile urbane trebuie să respecte cerințele privind excluderea de la accesul la finanțare (detalii suplimentare sunt incluse mai jos în Secțiunea 8.5 „Criterii de excludere pentru solicitantii de granturi” și în Ghidul IEDU-AI, capitolul 3.3 „Criterii de excludere pentru solicitantii de granturi”).

Agențiile și societățile (de exemplu: în domeniul energiei/gestionării deșeurilor, al dezvoltării economice, al promovării turismului etc.) deținute integral sau parțial de municipalitate/consiliul local nu sunt considerate unități administrative locale și, prin urmare, nu pot fi recunoscute ca autorități urbane eligibile. Cu toate acestea, aceste organizații pot fi implicate în parteneriat în calitate de parteneri de execuție (mai multe detalii privind rolurile și responsabilitățile partenerilor de execuție

sunt furnizate în Ghidul IEDU-AI, capitolul 2.1.2 „Tipologia Inițiativei europene privind dezvoltarea urbană - Parteneri pentru acțiuni inovatoare”).

Vă rugăm să rețineți că, în cazul asocierilor sau al grupărilor de autorități urbane cu statut juridic de aglomerații organizate (a doua categorie de autorități eligibile - a se vedea detalii mai sus), instituția, inclusiv toate celelalte autorități urbane implicate, este considerată ca o singură autoritate urbană în cadrul IUE-IA și, prin urmare, aglomerarea trebuie înscrisă ca autoritate urbană principală. În cazul asocierilor sau grupărilor de autorități urbane fără statut juridic de aglomerație organizată (a treia categorie de autorități eligibile - a se vedea detalii mai sus), autoritățile urbane implicate sunt rugate să identifice o municipalitate ca autoritate urbană principală și celelalte municipalități ca autorități urbane asociate.

3. THEMATIC ACOPERIRE TEMATICĂ PENTRU PRIMA CERERE DE PROPUNERI IEDU-AI

IEDU a fost înființată ca unul dintre instrumentele de sprijinire a punerii în aplicare a Agendei urbane pentru UE – o modalitate-cheie pentru punerea în aplicare a noii Carte de la Leipzig. În continuarea abordării „Acțiuni urbane inovatoare”, cererile de propuneri IEDU-AI vor fi organizate pe teme definite de CE pe baza noii Carte de la Leipzig și a priorităților CE care prezintă o dimensiune transsectorială, cum ar fi tranziția ecologică și cea digitală. Pentru a spori lizibilitatea proiectelor IEDU-AI în ceea ce privește politica de coeziune și pentru a facilita extinderea și/sau reproducerea ulterioară a acestora cu finanțare din FEDR, cererile de propuneri IEDU-AI specifică, de asemenea, obiectivele specifice ale politicii de coeziune vizate de cererea de propuneri. Solicitanții vor trebui să acorde o atenție deosebită pentru a demonstra relevanța din punctul de vedere al politicii de coeziune a soluțiilor pe care propun să le testeze în lumina obiectivelor specifice prezentate. De asemenea, este definită o listă de indicatori (care trebuie utilizați și monitorizați împreună cu alți indicatori pe care partenerii de proiect și îi vor stabili individual) pentru a facilita înțelegerea efectelor dorite la nivel de proiect și pentru a permite agregarea rezultatelor la nivel de domeniu de politică și/sau la nivelul IEDU-AI.

Pentru prima cereri de propuneri, candidații pot depune propuneri de proiecte axate pe noul Bauhaus european.

3.1 DEFINIȚIA GENERALĂ ȘI CONTEXTUL TEMEI

Inițiativa „[noul Bauhaus european](#)” (NBE) lansată de CE în 2020, face legătura între [Pactul verde european](#) și spațiile și experiențele noastre de viață și exprimă ambiția UE de a crea locuri, produse și moduri de viață frumoase, durabile și favorabile incluziunii. Aceasta promovează noi moduri de viață în care durabilitatea se potrivește cu stilul, accelerând astfel tranziția ecologică în diverse sectoare ale economiei și ale societăților noastre, precum și în alte domenii ale vieții noastre cotidiene. Scopul este de a oferi tuturor cetățenilor acces la bunuri circulare și cu emisii de carbon mai scăzute, care sprijină regenerarea naturii și protejează biodiversitatea. Inițiativa NBE ne invită pe toți să ne imaginăm și să construim împreună un viitor durabil și favorabil incluziunii, care să fie frumos pentru ochii, mintea și sufletul nostru. NBE are în vedere proiecte, locuri, practici și experiențe care sunt:

- **Frumoase:** Plăcute din punct de vedere estetic, dar și inspirate de artă și cultură, răspunzând nevoilor și îmbunătățind calitatea experienței dincolo de funcționalitate.
- **Durabile,** în armonie cu natura, mediul și planeta noastră.
- **Favorabile incluziunii,** încurajând un dialog între culturi, discipline, genuri și vârste.

La 15 septembrie 2021, CE³ a publicat Comunicarea care prezintă conceptul de NBE pe baza constatărilor din faza de coproiectare, stabilind etapele următoare pentru dezvoltarea ulterioară a inițiativei și propunând un set de acțiuni specifice, precum și posibilitățile de finanțare. Anexa II⁴ la Comunicare identifică inițiativele relevante ale UE, precum și instrumentele de finanțare pentru a sprijini finanțarea proiectelor de transformare locală.

Ținând cont de faptul că transformarea și experimentarea la nivel local au făcut întotdeauna parte din ADN-ul politicii de coeziune, Anexa II stabilește angajamentul DG REGIO de a finanța o serie de proiecte extrem de inovatoare, selectate în cadrul primei cereri de propuneri IEDU-AI.

Prima cerere de propuneri IEDU-AI va finanța proiecte care să ofere **exemple concrete, din viața reală, de intervenții NBE care integrează pe deplin cele trei valori fundamentale ale NBE** - durabilitate, incluziune și estetică - la un nivel maxim de ambiție⁵, în conformitate cu cadrul propus în Busola pentru NBE.

---

³ https://europa.eu/new-european-bauhaus/document/download/6d54623a-09c1-4a60-a8f5-7c292f679f69_en?filename=COM%282021%29_573_EN_ACT.pdf

⁴ https://europa.eu/new-european-bauhaus/document/download/cc1a6e27-9084-49e2-b6b5-66f8d35773d9_en?filename=COM%282021%29_573_2_EN_annex.pdf

⁵ Busola pentru NBE oferă îndrumări pentru a diferenția abordările convenționale (nivelul 1) de cele mai elaborate abordări (nivelurile 2 și 3) ale filozofiei și metodelor de lucru ale NBE. Este recomandabil să se țină cont de busola pentru NBE atunci când se concep propuneri de proiecte și când aceasta este descrisă în formularele de candidatură.

Astfel, proiectele ar trebui să fie inițiate și să fie implementate prin procese **participative și transdisciplinare** ancorate la nivel local.

Cererea de propuneri IEDU-AI ne va testa capacitatea de a transforma provocările urbane actuale în oportunități, de a le aborda prin soluții integrate, traducând Pactul verde european în intervenții inovatoare care să le ofere cetățenilor posibilitatea de a conduce **schimbarea către** orașe, localități și comunități locale **ecologice și favorabile incluziunii**. Concentrându-se pe **zonele cu cel mai mare potențial de a inspira politica de coeziune**, cererea de propuneri IEDU-AI va avea ca scop identificarea **liderilor care conduc transformarea NBE a locurilor și mobilizarea** programelor politicii de coeziune **la o scară mai largă** în întreaga Uniune Europeană.

Comisia Europeană urmărește obținerea unui portofoliu de proiecte echilibrat, care să îndeplinească cele mai înalte standarde de calitate reflectând, în același timp, diversitatea geografică, spațială și demografică a orașelor europene.

3.2 RELEVANȚA PENTRU AUTORITĂȚILE URBANE ȘI ROLUL ACESTORA

Pactul verde european depinde în mare măsură de acțiunile urbane pentru a-și atinge obiectivul principal de neutralitate climatică până în 2050. Orașele consumă peste 65% din energia mondială și sunt responsabile pentru peste 70% din emisiile globale de CO₂. În același timp, orașele, ca domenii publice, sunt motoare de inovare bine gândite și spații reziliente în cadrul cărora instituțiile, actorii socioeconomi și societatea civilă extinsă interacționează ca un ecosistem esențial, fertil pentru abordările NBE.

Autoritățile urbane, cu resursele lor umane și financiare, au fost întotdeauna centre de idei transformatoare și de inițiative noi. Măiestria lor în materie de planificare și proiectare urbană (inclusiv instrumente și practici precum autorizațiile de construcție de locuințe, reabilitarea cartierelor și reutilizarea adaptivă a clădirilor), expertiza lor în materie de gestionare a terenurilor, a infrastructurii sau a mobilității, precum și cunoștințele lor specifice privind nevoile și capacitățile locale, le permit autorităților urbane să preia conducerea în transformarea ambițiilor NBE în realități pe teren.

Autoritățile urbane sunt, de asemenea, cele mai apropiate de cetățeni și de părțile interesate, fiind bine plasate pentru a mobiliza diferiți actori locali (de la oameni de știință la ingineri, artiști, proiectanți, actori din sectoarele culturale și creative, antreprenori) și pentru a se implica cu populația. Acestea sunt îndreptățite să orienteze discuțiile privind nevoile locale, să coreleze informațiile, să identifice sinergii, să construiască punți între diverse discipline și să transforme ideile noi în proiecte tangibile de avangardă.

3.3 SUGESTII PENTRU AUTORITĂȚILE URBANE

Cererea de propuneri IEDU-AI nu va fi prescriptivă în ceea ce privește natura propunerilor așteptate. Cu toate acestea, orașele sunt invitate să ia în considerare următoarele patru teme care au cel mai mare potențial de a genera soluții inovatoare, de a crea un efect demonstrativ clar pentru a inspira utilizarea politicii de coeziune în zonele urbane și/sau care ar putea mobiliza fondurile în cauză pentru adoptarea acestora, în special investiții din FEDR în cadrul obiectivelor specifice enumerate în „Obiectivele politicii de coeziune” (a se vedea secțiunea de mai jos).

Construcție și renovare în spiritul circularității și al neutralității emisiilor de carbon: tema acoperă proiecte care se concentrează pe renovarea sau pe construcția de clădiri⁶ având în vedere performanțele neutre sau pozitive din punct de vedere al emisiilor de carbon și al circularității depline ale acestora. Dincolo de performanța în ceea ce privește emisiile de carbon rezultate din exploatarea clădirii, aceasta presupune luarea în considerare a emisiilor într-o abordare care să aibă în vedere întreaga durată a ciclului de viață. Acest lucru necesită reflecții asupra modului de minimizare a consumului de energie prin conservarea sau reutilizarea materialelor și a resurselor locale, utilizarea tehnologiilor ecologice, precum și reducerea și/sau transformarea deșeurilor. Proiectele ar trebui să urmărească realizarea unei arhitecturi regenerative, care să ofere mai multe beneficii decât resurse consumate și să încurajeze utilizatorii săi să adopte comportamente durabile. Astfel de procese inovatoare de construcție și de renovare ar trebui, de asemenea, să favorizeze participarea (de exemplu, prin promovarea activităților desfășurate de cetățeni) precum și incluziunea (de exemplu, noi competențe, locuri de muncă și/sau funcții pentru grupurile defavorizate), asigurând accesibilitatea (inclusiv accesibilitatea financiară) pentru toate persoanele, cu o atenție specială pentru grupurile mai puțin reprezentate și pentru obiectivul pe termen lung de a propune un model nou, care poate fi reprodus, de solidaritate și cooperare. În cele din urmă, clădirile noi sau renovate ar trebui să ofere o calitate reală a experienței dincolo de funcționalitatea lor și să ofere un sentiment de apartenență și de grijă utilizatorilor lor și comunității extinse (de exemplu, luând în considerare percepția senzorială a acestora - de exemplu, vizuală, tactilă, acustică - și creând un dialog cu contextul cultural, social și natural existent).

Conservarea și transformarea patrimoniului cultural: această temă acoperă proiecte care vizează conservarea și oferirea accesului egal la patrimoniul cultural sau transformarea siturilor de patrimoniu cu scop social important (de exemplu, cu/pentru cetățeni, în special grupurile marginalizate) și cu o amprentă de carbon redusă (respectiv, o abordare regenerativă pentru conservarea și/sau transformarea clădirilor de patrimoniu cultural și/sau a serviciilor culturale asociate). Tema acoperă, de asemenea, mobilizarea și combinarea cunoștințelor și a know-how-ului vernacular cu noile tehnologii pentru obținerea unor soluții și produse contemporane în legătură cu patrimoniul local. Această atenție acordată patrimoniului cultural poate oferi oportunități de reînnoire a dialogului nostru cu istoria, dezvoltând relații noi între locuri și oameni și permițând reinventarea colectivă a stilurilor noastre de viață prezente și viitoare.

---

⁶ Se așteaptă ca proiectele care implică construirea de clădiri să atingă cele mai înalte performanțe în materie de reciclare.

Adaptarea și transformarea clădirilor pentru soluții de locuințe la prețuri abordabile: tema acoperă proiecte care se concentrează pe adaptarea și transformarea clădirilor dezafectate și/sau goale în scopul construirii de locuințe prin tehnici sau materiale inovatoare, creative și/sau artistice, precum și prin procese de construcție durabile. Astfel de proiecte ar aborda sărăcia energetică, ar face prețul locuințelor mai abordabil și ar crea condițiile pentru ca (viitorii) locuitori și actorii locali să ia decizii în toate etapele ciclului de viață al clădirilor. Prin revitalizarea cartierelor sau a centrelor urbane defavorizate, proiectele de adaptare co-dezvoltate pot combate depopularea și/sau segregarea, pot consolida sentimentul de apartenență și de grijă și pot contribui la reziliența la schimbările climatice (reducând emisiile de gaze cu efect de seră generate de navetă și de transport) și la o utilizare mai durabilă a terenurilor (evitând extinderea urbană). Proiectele pot acoperi, de asemenea, soluții inovatoare în ceea ce privește locuințele care reprezintă răspunsuri temporare la situații de urgență cu standarde estetice și durabile ridicate.

Regenerarea spațiilor urbane: această temă acoperă proiecte de regenerare urbană care combină durabilitatea, estetica și incluziunea. Proiectele se pot concentra pe regenerarea zonelor urbane abandonate sau care se confruntă cu dificultăți (de exemplu, insecuritate), pe reconversia terenurilor dezafectate, inclusiv pentru renaturarea orașelor și dezvoltarea unei infrastructuri ecologice sau pe asigurarea/îmbunătățirea accesului universal la spații ecologice și/sau publice sigure, deschise și favorabile incluziunii. Pentru a îmbunătăți calitatea vieții în orașe pentru cei care le experimentează, astfel de proiecte de regenerare ar trebui își concentreze eforturile pentru a îi implica pe locuitorii acestora și, în special, grupurile sau comunitățile mai puțin reprezentate, în procesele de co-dezvoltare.

3.4 OBIECTIVELE POLITICII DE COEZIUNE

Proiectele propuse pentru finanțare ar trebui să demonstreze contribuția la unul dintre obiectivele specifice ale politicii de coeziune a UE pentru perioada 2021-2027 (cel mai relevant pentru soluția propusă):

- Obiectivul specific 2.1 „Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră” (O Europă mai verde);
- Obiectivul specific 2.6 „Promovarea tranziției la o economie circulară și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor” (O Europă mai verde);
- Obiectivul specific 2.7 „Îmbunătățirea protejării naturii și a biodiversității, precum și a infrastructurii verzi, în special în mediul urban, precum și diminuarea poluării” (O Europă mai verde);
- Obiectivul specific 4.3 „Promovarea incluziunii socioeconomice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor defavorizate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale” (O Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii);

- Obiectivul specific 4.6 „Creșterea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială” (O Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii);
- Obiectivul specific 5.1 „Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane” (Europa mai aproape de cetățeni).

3.5 INDICATORI DE REZULTAT ȘI DE REALIZARE

Propunerile de proiecte vor fi evaluate, printre alte criterii, în funcție de capacitatea lor de a obține rezultate credibile și de soliditatea metodologiei de măsurare a acestor rezultate.

În contextul prezentei cereri de propuneri IEDU-AI în special, autoritățile urbane sunt invitate să definească un set de indicatori care să surprindă în mod integrat toate transformările NBE interconectate în care își propun să investească.

În cadrul cererilor, autoritățile urbane pot face referire la oricare dintre indicatorii enumerați mai jos, ori de câte ori sunt relevanți pentru ideile lor privind proiectele. Lista nu este prescriptivă sau exhaustivă. Aceasta include indicatori care nu sunt exclusiv specifici pentru NBE, dar care pot fi de ajutor pentru a exprima rezultate tangibile. Aceasta ar trebui completată cu indicatori relevanți pentru proiectul specific, inclusiv indicatori care să permită, de exemplu, evaluarea calității proceselor sau a nivelului de satisfacție a persoanelor afectate.

Autoritățile urbane rămân libere să își definească proprii indicatori specifici pentru fiecare proiect în parte, ținând cont de cei enumerați, pentru a reflecta în modul cel mai clar și cel mai convingător schimbările pe care proiectul lor are potențialul de a le realiza. Setul de indicatori propus ar trebui să acopere în mod semnificativ cele trei dimensiuni ale NBE și principiile asociate ale participării, transdisciplinarității și angajamentului pe mai multe niveluri. Acesta ar trebui să ofere o bază pentru a surprinde nivelul de participare, împuternicire și asumare a responsabilității comunității locale, precum și pentru colaborarea între diferite discipline și gradul de integrare transsectorială a proiectelor propuse.

Indicatori de realizare

- Produse și servicii noi create (unitate de măsură: produse/servicii noi);
- Infrastructura care beneficiază de sprijin (nouă, renovată, reconvertită sau modernizată) (unitate de măsură: infrastructuri care beneficiază de sprijin);
- Echipamente noi create și/sau care beneficiază de sprijin (unitate de măsură: echipamente noi);

- Persoane care beneficiază de sprijin (formate, perfecționate, însoțite sau asistate) (unitate de măsură: persoane);
- Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită (unitate de măsură: locuințe);
- Clădiri publice cu performanță energetică îmbunătățită (unitate de măsură: metri pătrați);
- Infrastructura verde sprijinită în alte scopuri decât adaptarea la schimbările climatice (unitate de măsură: hectare);
- Suprafața terenului reabilitat care beneficiază de sprijin (unitate de măsură: hectare);
- Capacitatea locuințelor sociale noi sau modernizate (unitate de măsură: persoane);
- Părțile interesate implicate în pregătirea și co-implementarea proiectului (unitate de măsură: participări ale părților interesate);
- Cetățeni implicați în pregătirea și co-implementarea proiectului; (unitate de măsură: persoane);
- Spații deschise create sau reabilite în zonele urbane (unitate de măsură: metri pătrați).

Indicatori de rezultat

- Locuri de muncă create în entitățile sprijinite (unitate de măsură: echivalent normă întreagă anual);
- Utilizatori de servicii, produse și procese digitale noi și actualizate (unitate de măsură: utilizatori/an);
- Emisii de gaze cu efect de seră estimate (unitate de măsură: tone de CO2 echivalent/an);
- Deșeuri colectate separat (unitate de măsură: tone/an);
- Deșeuri reciclate (unitate de măsură: tone/an);
- Deșeuri utilizate ca materii prime (unitate de măsură: tone/an);
- Terenuri reabilite utilizate pentru spații verzi, locuințe sociale, utilizări economice sau de altă natură (unitate de măsură: hectare);
- Utilizatorii anuali ai clădirilor modernizate și/sau reconvertite în locuințe sociale (unitate de măsură: utilizatori/an);
- Vizitatori ai siturilor de patrimoniu cultural conservate și/sau transformate (unitate de măsură: vizitatori/an);

- Proporția de părți interesate care reprezintă sectoarele creative⁷ în cadrul parteneriatului (unitate de măsură: procentul de părți interesate din sectorul creativ în rândul partenerilor);
- Nivelul de participare atins în cadrul angajamentului cu comunitățile locale - informare, consultare, co-creare, co-decizie (unitate de măsură: procentul populației locale angajate).

4. FAZELE PROIECTULUI

Durata de viață a proiectului IEDU-AI constă în patru faze (pentru detalii, consultați Ghidul IEDU-AI):

- Pregătirea proiectului** (acoperită de o sumă forfetară) cuprinde toate activitățile legate de elaborarea cererii aferente proiectului și se încheie cu aprobarea proiectului în vederea finanțării de către autoritățile IEDU.
- Faza de inițiere a proiectului** (acoperită de o sumă forfetară) durează șase luni și începe după aprobarea oficială a proiectului. Este desprinsă de faza de implementare, se desfășoară înainte de începerea oficială a implementării proiectului și este dedicată exclusiv verificării pregătirii proiectului (inclusiv auditul *ex-ante*), precum și activităților de gestionare a proiectului pentru a crea condițiile necesare pentru o demarare și o implementare fără probleme a activităților proiectului.
- Faza de implementare a proiectului** durează 3,5 ani; aceasta începe după finalizarea cu succes a fazei de inițiere a proiectului și durează până la data aprobată pentru finalizarea implementării proiectului.

Vă rugăm să rețineți că există anumite diferențe în ceea ce privește durata pachetelor de lucru ale proiectului implementate în timpul fazei de implementare:

- **Pachetele de lucru „orizontale”:** gestionarea proiectului, monitorizare și evaluare, comunicare și capitalizare durează pe întreaga perioadă a fazei de implementare (3,5 ani). Se preconizează că în ultimele șase luni ale fazei de implementare (după pilotarea soluției inovatoare, respectiv, finalizarea implementării pachetelor de lucru tematice), pachetele de lucru „orizontale” se vor concentra pe: rezumarea și evaluarea activităților proiectului; pregătirea concluziilor proiectului; comunicarea, diseminarea și valorificarea ulterioară a rezultatelor proiectului și a lecțiilor învățate; pregătirea moștenirii proiectului prin reflectarea asupra perspectivelor de continuare și de extindere a soluțiilor testate care s-au dovedit a fi de succes după încheierea finanțării IEDU-AI, adaptarea soluției inovatoare testate în orașele partenerilor de transfer și

⁷ De exemplu, proiectanți, arhitecți, artiști.

reproducerea acesteia în întreaga Europă și, de asemenea, se va concentra pe raportul final.

- **Pachetele de lucru tematice pot avea o durată maximă de 3 ani și ar trebui să se încheie cu 6 luni înainte de data de încheiere a fazei de implementare**, pentru a permite - așa cum s-a prezentat mai sus - o evaluare adecvată a implementării proiectului și a soluției inovatoare experimentate în vederea atingerii obiectivelor și a rezultatelor așteptate, pentru a încuraja activitățile de transfer și pentru a valorifica ulterior realizările proiectului. Evaluarea performanței proiectului și a soluției inovatoare testate este crucială pentru a permite extinderea în cadrul zonei urbane a proiectului și posibilitatea de reproducere a acestuia în alte orașe din Europa; prin urmare, ar trebui dedicată o perioadă de șase luni de la finalizarea experimentului pentru activități de evaluare.
  - **Pachetul de lucru aferent transferului începe cel mai târziu 12 luni de la data începerii proiectului și durează până la sfârșitul fazei de implementare.** Inițierea acestui pachet de lucru ar trebui să fie hotărâtă de autoritatea urbană principală și de partenerii de transfer după analizarea celui mai fezabil și mai benefic moment pentru lansarea cooperării. Acesta ar trebui să permită partenerilor de transfer să se implice la momentul cel mai oportun deja din timpul etapelor inițiale de implementare a unui proiect.
- iv. Faza **de închidere administrativă** (acoperită de o sumă forfetară) durează trei luni și se referă la toate activitățile administrative care au loc după faza de implementare pentru a încheia proiectul și pentru a obține validarea notei explicative și a documentelor de raportare financiară. Vă rugăm să rețineți că este de așteptat ca, în această fază, reprezentantul (reprezentanții) proiectului IEDU-AI să fie în continuare disponibili pentru a participa la activitățile de valorificare și diseminare a cunoștințelor inițiate de Secretariatul permanent.

5. FUNDING PRINCIPII DE FINANȚARE

Principiul costurilor totale

IEDU-AI respectă principiul costurilor totale. Acest lucru înseamnă că, **în timp ce proiectul primește cofinanțare din FEDR de până la 80% din costurile eligibile, fiecare partener (autorități urbane principale și asociate, parteneri de execuție și parteneri de transfer) care beneficiază de fonduri FEDR trebuie să asigure cel puțin 20% din contribuție publică sau privată pentru a-și completa bugetul fie din resurse proprii, fie din alte surse** (dar nu din altă sursă de finanțare UE). Contribuția partenerilor poate fi sub formă de numerar și/sau în natură.

Plăți din FEDR

Schema de plată IEDU-AI se bazează în principal pe principiile plăților în avans din FEDR și, în cele din urmă, pe rambursarea costurilor care au fost efectiv efectuate:

- **O primă plată FEDR (avans)** reprezentând 50% din grantul din FEDR se efectuează către autoritatea urbană principală în termen de 90 de zile de la finalizarea cu succes a fazei de inițiere. Această primă plată în avans acoperă, de asemenea, cele două sume forfetare pentru pachetul de lucru „Pregătirea proiectului” și Faza de inițiere. Această sumă forfetară de 100 000 EUR reprezentând costuri totale eligibile (corespunzând la 80 000 EUR din FEDR) este compusă din suma forfetară de 25 000 EUR (corespunzând la 20 000 EUR din FEDR) pentru pregătirea proiectului și suma forfetară de 75 000 EUR (corespunzând la 60 000 EUR din FEDR) pentru faza de inițiere.
- **O a doua plată din FEDR (avans)** reprezentând 30% din grantul din FEDR se efectuează către autoritatea urbană principală după depunerea și aprobarea unei cereri de rambursare 1 care include cheltuielile proiectului validate de controlul de la primul nivel. Înainte de validarea de către controlul de la primul nivel, cheltuielile raportate trebuie să atingă cel puțin 35% din bugetul total al proiectului. În cazul în care cheltuielile proiectului validate de controlul de la primul nivel scad sub 35% din totalul costurilor eligibile, al doilea avans din FEDR se plătește pe bază proporțională.
- **O a treia plată din FEDR**, reprezentând maximum 20% din grantul din FEDR se efectuează către autoritatea urbană principală după aprobarea celui de-al patrulea raport anual de progres (final), aprobarea raportului calitativ final și validarea cheltuielilor proiectului în cadrul cererii de rambursare 2 de către controlul de la primul nivel. Raportul final anual de progres trebuie prezentat cel târziu la o lună după faza de implementare, iar cererea de rambursare financiară 2 (finală) trebuie prezentată împreună cu raportul calitativ final la sfârșitul fazei de închidere administrativă. În cazul în care cheltuielile proiectului validate de către controlul de la primul nivel se situează sub 100% din totalul costurilor eligibile ale proiectului, a treia plată din FEDR se realizează pe bază proporțională. Este important de reținut că cea de-a treia plată nu se mai bazează pe principiul plății în avans, ci pe principiul rambursării costurilor efectuate și plătite. Prin urmare, partenerii de proiect trebuie să își prefinanțeze cheltuielile în ultima fază de implementare a proiectului (neacoperite de avansul de 80% primit). Cea de-a treia plată acoperă și suma forfetară de 20 000 EUR reprezentând costuri eligibile (reprezentând 16 000 EUR din FEDR), care acoperă faza de închidere administrativă.

6. GENERAREA ȘI ELABORAREA PROIECTELOR

6.1 PARTENERIAT

După cum este prezentat în secțiunea 2 „Autorități eligibile - cine poate participa”, numai autoritățile urbane eligibile pot depune un formular de candidatură în cadrul unei cereri de propuneri IEDU-AI. În cadrul IEDU-AI, se așteaptă ca autoritatea urbană principală să fie direct implicată în experimentare și să joace un rol strategic de lider în dezvoltarea proiectului IEDU-AI prin stabilirea și prezidarea unui parteneriat de proiect puternic pentru ca acesta să devină viabil din punct de vedere tehnic, științific și financiar.

Parteneriatul de proiect implică:

- **Partenerii de execuție** - instituții și organizații-cheie capabile să contribuie la implementarea proiectului, având un rol activ în implementarea și finanțarea activităților proiectului prin contribuția financiară la proiect (partea din buget asigurată de un partener de proiect, respectiv, rata de cofinanțare);
- **Parteneri de transfer** - orașe interesate să învețe din experimentare și să reproducă soluția inovatoare, urmărind implementarea proiectului și oferind autorității urbane principale o perspectivă externă referitoare la transferabilitatea și posibilitatea de reproducere a soluției inovatoare experimentate;
- (dacă este cazul) **Autoritatea (autoritățile) urbană(e) asociată(e)**.

Toți partenerii de proiect (autorități urbane principale sau asociate, parteneri de execuție și parteneri de transfer) care beneficiază de alocarea din FEDR trebuie să își asigure propriile contribuții.

Toți partenerii trebuie să fie din Uniunea Europeană (este posibilă implicarea unor parteneri de execuție din diferite țări, cu condiția ca aceștia să își aibă sediul în statele membre ale UE și să existe o justificare clară în ceea ce privește valoarea adăugată pentru proiect). De asemenea, se așteaptă ca toți partenerii implicați să își formalizeze colaborarea prin semnarea unui acord de parteneriat.

Autoritatea urbană principală

Proiectele ar trebui să demonstreze o asumare clară a responsabilității de către autoritatea urbană care este implicată activ în implementarea activităților și în parteneriatul local. IEDU-AI funcționează în baza unei autorități urbane principale responsabile pentru implementarea și gestionarea globală a întregului proiect. Autoritatea urbană principală are întreaga responsabilitate financiară și juridică față de

entitatea căreia i-a fost încredințată execuția. Alți parteneri de proiect își păstrează propria responsabilitate față de autoritatea urbană principală. Responsabilitățile parteneriatului reprezentat de autoritatea urbană principală sunt descrise într-o convenție de subvenționare încheiată între autoritatea urbană principală și entitatea căreia i-a fost încredințată execuția și în acordul de parteneriat care urmează să fie semnat de toți partenerii implicați după aprobarea proiectului (și de partenerii de transfer după ce aceștia sunt selectați). Autoritatea urbană principală ar trebui să asigure implicarea tuturor partenerilor de proiect în proiectarea și implementarea proiectului.

Autoritățile urbane asociate

Orice asociere existentă de autorități urbane (asocieri naționale/regionale de autorități urbane, pacte teritoriale sau asociații, districte de dezvoltare etc.) cu sau fără statut juridic de aglomerație organizată, precum și autorități urbane individuale fără un acord de cooperare formalizat, dar care doresc să solicite sprijin în comun în cadrul IEDU-AI trebuie să menționeze în formularul de candidatură o unitate administrativă locală ca autoritate urbană principală și celelalte unități administrative locale ca autorități urbane asociate. Autoritățile urbane asociate sunt responsabile de realizarea activităților specifice și de producerea livrabilelor/rezultatelor aferente. Autoritățile urbane asociate beneficiază de o parte din bugetul proiectului și raportează costurile efectuate pentru realizarea activităților. Informații detaliate privind autoritățile urbane asociate (inclusiv statutul juridic, experiența și competențele, persoanele de contact etc.) trebuie furnizate în formularul de candidatură.

Se recomandă ca asocierile și/sau grupările de autorități urbane (fără statut de aglomerație organizate) care doresc să solicite sprijin să fie contigue din punct de vedere teritorial și să încerce să limiteze numărul de autorități urbane asociate implicate.

Autoritățile urbane asociate formalizează relația contractuală cu autoritatea urbană principală prin semnarea acordului de parteneriat în calitate de alți parteneri de proiect în urma aprobării proiectului.

Propunerea de noi forme de cooperare, de mijloace de mutualizare pentru a atinge masa critică dorită pentru un scop comun și, astfel, solicitarea de sprijin în cadrul unei cereri de propuneri IEDU-AI ca grup de autorități urbane este posibilă și, uneori, foarte recomandabilă pentru a promova dinamica zonelor urbane funcționale.

Partenerii de execuție

Dezvoltarea unor parteneriate puternice între organismele publice, sectorul privat și societatea civilă (inclusiv cetățeni și locuitori) este recunoscută pe scară largă ca fiind o piatră de temelie a dezvoltării urbane durabile. În funcție de problema care urmează să fie abordată și pe baza contextului local și a experiențelor anterioare, autoritățile urbane principale ar trebui să implice un mix diferit de parteneri relevanți (instituții, agenții - chiar dacă sunt deținute în totalitate de municipalitate/consiliile locale, institute de învățământ superior, parteneri din sectorul privat, investitori, instituții de cercetare, ONG-uri etc.), care sunt necesari pentru a oferi soluția inovatoare propusă, cu scopul de a atinge obiectivele proiectului și a asigura efecte pe termen lung în ceea ce privește durabilitatea și extinderea. Partenerii de execuție ar trebui să aibă o experiență și o expertiză relevante care să o completeze pe cea din cadrul autorității urbane principale și să adauge valoare întregului proiect. Pentru ca proiectele să abordeze

provocările percepute ca fiind cele mai presante de către părțile interesate și grupurile-țintă, pentru ca acestea să fie cu adevărat îndrăznețe, inovatoare și angajate să aplice soluțiile testate la o scară mai largă odată ce proiectul este finalizat, atunci ar trebui să urmărească să beneficieze de cunoștințele și expertiza care există în afara autorităților urbane în ecosistemul local, precum și de sprijinul investitorilor publici și/sau privați interesați să se asocieze.

Parteneriatul ar trebui să fie echilibrat și complementar în ceea ce privește competențele politice și tematice. Parteneriatele ar trebui să urmărească promovarea integrării orizontale (incluzând actori care se ocupă de diferitele dimensiuni ale provocării urbane care trebuie abordată) și verticale (incluzând diferite niveluri de guvernare). Nu există o soluție „unică pentru toate situațiile”. Solicitanții trebuie să fie conștienți de faptul că parteneriatele cu mai mult de 10 parteneri pot necesita eforturi și resurse suplimentare pentru a asigura o gestionare eficientă.

Orice organizație cu personalitate juridică poate avea rolul de partener de execuție în cadrul unui proiect IEDU-AI. Partenerii de execuție trebuie să dețină un rol activ în proiectarea și implementarea proiectului și sunt responsabili pentru realizarea activităților specifice și pentru producerea livrabilor/rezultatelor aferente. Partenerii de execuție dispun de o parte din bugetul proiectului și raportează costurile efectuate pentru realizarea activităților. Partenerii de execuție ar trebui să fie selectați cu respectarea principiilor transparenței și egalității de tratament. Firmele de consultanță care au ca obiectiv principal dezvoltarea și gestionarea de proiecte europene și organizațiile care nu au personal bugetat (declarând doar costurile de expertiză externă) nu au dreptul de a participa la un proiect în calitate de parteneri de execuție. Informații detaliate privind partenerii de execuție (inclusiv statutul juridic, experiența și competențele, persoanele de contact etc.) trebuie să fie furnizate în formularul de candidatură. În principiu, un partener de execuție poate fi implicat în mai multe propuneri de proiecte în cadrul aceleiași cereri de propuneri, cu condiția ca contribuția și valoarea adăugată în cadrul diferitelor proiecte să fie clar justificate.

Vă rugăm să rețineți că autoritățile urbane nu pot fi luate în considerare și înscrise ca parteneri de execuție, ci doar ca autorități urbane principale sau ca autorități urbane asociate, cu condiția să îndeplinească criteriile de eligibilitate enumerate mai sus.

Partenerii de transfer

Partenerii de transfer sunt autorități urbane care se alătură parteneriatului de proiect cu scopul de a trage învățăminte din experimentare. Se preconizează că fiecare proiect IEDU-AI va avea trei parteneri de transfer provenind din alte state membre ale UE decât autoritatea urbană principală.

Orice autoritate urbană a unei unități administrative locale definite în funcție de gradul de urbanizare (DEGURBA) al Eurostat ca oraș, localitate sau suburbie (corespunzător codului DEGURBA 1 sau DEGURBA 2 al Eurostat) și situată în Uniunea Europeană poate deveni partener de transfer. Nu este necesar un număr minim de locuitori (orașe de toate dimensiunile pot deveni parteneri de transfer).

Logica din spatele invitării partenerilor de transfer în cadrul parteneriatului de proiect este de a promova adaptabilitatea soluției testate la alte contexte urbane din UE și de a spori apoi șansele ca aceasta să fie reprodusă în străinătate și implementată la scară mai largă pe termen lung, eventual cu

finanțare din programele principale ale politicii de coeziune și, în special, din FEDR. În plus, ar putea contribui, de asemenea, la sprijinirea schimbului de cunoștințe între orașele din UE și la construirea unor relații pe termen lung între acestea. Implicarea în experimentare va permite partenerilor de transfer să își consolideze propriul potențial de inovare și să își sporească capacitatea de a implementa soluții inovatoare (atât în ceea ce privește conținutul, cât și procesul) și să pregătească procesul de adaptare și reproducere, în totalitate sau în parte, a soluției inovatoare testate în propriile orașe participând la activitățile de transfer și beneficiind de o soluție pe care o vor vedea materializându-se și aducând rezultate, dar și depășind probleme și obstacole care deschid calea către inovare.

Partenerii de transfer trebuie să fie identificați și selectați și se așteaptă ca aceștia să se angajeze în cadrul parteneriatului de proiect cel târziu în timpul fazei de inițiere. Cooperarea în cadrul transferului, implementată prin intermediul pachetului de lucru aferent transferului, trebuie să înceapă nu mai târziu de 12 luni de la începerea implementării proiectului. Partenerii de transfer vor avea un buget fix, care le va fi alocat

Implicarea grupurilor-țintă și a părților interesate extinse

La elaborarea proiectului IEDU-AI și pe parcursul tuturor fazelor proiectului, este necesar să se identifice și să se implice **grupul extins de părți interesate, în funcție de caracterul proiectului: comunități locale, parteneri sociali, întreprinderi, ONG-uri, experți, instituții, organizații, persoane fizice etc., precum și grupurile-țintă ale proiectului (respectiv, în funcție de proiecte: cetățeni, stagiați, persoane în căutarea unui loc de muncă, grupuri vulnerabile și/sau comunități marginalizate, utilizatori ai unui anumit serviciu sau administrație) , care pot influența sau pot fi influențate de proiect.** Identificarea părților interesate, înțelegerea influenței acestora asupra proiectului IEDU-AI și echilibrarea nevoilor și așteptărilor acestora sunt esențiale pentru succesul proiectului. Prin urmare, autoritățile urbane ar trebui să reunească toate părțile interesate relevante pentru a încadra mai bine problemele și nevoile, pentru a conveni asupra unei viziuni comune sau a unei schimbări dorite la care proiectul IEDU-AI ar trebui să contribuie și pentru a concepe soluții și acțiuni concrete care să abordeze problemele și să conducă la schimbarea dorită. Grupul extins de părți interesate beneficiază direct și/sau indirect de implementarea proiectului IEDU-AI, dar nu are un rol direct în aceasta și nu ar trebui să fie considerat partener al proiectului IEDU-AI. Prin urmare, acestea nu beneficiază de un buget specific alocat și nici nu au responsabilități explicite în implementarea proiectului, dar sunt considerate relevante și ar trebui să fie implicate în mod activ (co-creare) pentru a asigura o desfășurare eficientă și fără probleme a proiectului.

6.2 LOGICA DE INTERVENȚIE ȘI PLANUL DE LUCRU AFERENTE PROIECTULUI

Logica de intervenție a proiectului IEDU-AI este o reprezentare a unei înțelegeri clare și bine gândite a modului în care se așteaptă ca acțiunile planificate să conducă la schimbarea dorită și la rezultatele scontate. Este o modalitate de a descrie secvența logică dintre nevoile inițiale, informațiile utilizate, activitățile proiectului, realizările, rezultatele și impactul final. Este un instrument de structurare a intervențiilor complexe și de pregătire a evaluării unui proiect. Logica de intervenție descrie: care este

justificarea pentru existența intervenției/proiectului? Care sunt provocările/nevoile care au determinat intervenția? Care sunt problemele pe care intervenția este menită să le rezolve? Care este „schimbarea dorită”? Cum urmează să se realizeze aceste schimbări?

Logica de intervenție este compusă din componente strategice, operaționale și de monitorizare și de evaluare:

- Componentele strategice includ: obiectivul general, obiectivele specifice și rezultatele așteptate.
- Componentele operaționale includ: planul de lucru al proiectului, pachetele de lucru, activitățile, livrabilele și rezultatele.

Planul de lucru al proiectului explică „cum” se va desfășura proiectul dumneavoastră. Este o foaie de parcurs care reprezintă ghidul de implementare a proiectului dumneavoastră dacă acesta va fi finanțat. Planul de lucru este o defalcare a proiectului în etape majore denumite pachete de lucru, iar pachetele de lucru sunt defalcate în etape mai mici denumite activități. Activitățile conduc la livrabile, iar fiecare pachet de lucru conduce la unul sau mai multe rezultate.

Pachetele de lucru sunt elemente de bază ale planului de lucru, ele reprezintă principalii piloni ai proiectului și sunt compuse din activități conexe necesare pentru a furniza componente specifice ale proiectului și pentru a produce rezultate ale proiectului. Pentru a structura proiectul IEDU-AI ar trebui să se utilizeze următorul set de pachete de lucru:

- pachetul de lucru aferent fazei de pregătire și inițiere
  - pachetul de lucru aferent gestionării proiectului
  - pachetul de lucru aferent monitorizării și evaluării
  - pachetul de lucru aferent comunicării și capitalizării
  - pachetele de lucru aferente tematicii
  - pachetul de lucru aferent transferului
  - pachetul de lucru aferent închiderii
- Componentele de monitorizare și evaluare includ: indicatori de realizare și indicatori de rezultat.

6.3 SPRIJIN DIN PARTEA EXPERȚILOR

Fiecare proiect finanțat în cadrul IEDU-AI va beneficia de sprijinul unui expert IEDU. Mai exact, experții IEDU vor oferi proiectelor:

- consiliere și îndrumare la nivel strategic și operațional cu privire la proiect și la implementarea acestuia;
- asistență la elaborarea documentației și a rezultatelor proiectului, care vor surprinde și vor disemina realizările și perspectivele post-implementare (durabilitate, extindere și transferabilitate), experiența dobândită și bunele practici către un public mai larg, în vederea facilitării implementării celor mai de succes inovații în alte orașe din UE;
- participare și contribuție la activitățile de capitalizare și diseminare;
- asistență în implementarea pachetului de lucru aferent transferului.

Experții IEDU vor oferi sprijin și consiliere permanent, pe parcursul procesului de implementare a proiectelor, precum și în faza de închidere.

Experții IEDU sunt persoane care au cunoștințe aprofundate despre subiectele din domeniul urbanității relevante pentru fiecare cerere de propuneri, experiență în colaborarea cu autoritățile urbane în proiecte care implică investiții publice și realizarea efectivă a acestora, precum și o bună înțelegere a cadrului politicii de coeziune și o experiență dovedită în sprijinirea experimentării și a inovării urbane.

IEDU-AI acoperă în mod direct toate costurile legate de activitățile experților IEDU (inclusiv costurile de deplasare și cazare). Prin urmare, solicitanții nu trebuie să prevadă niciun buget în acest scop în formularul de candidatură.

6.4 TRANSFER

O noutate-cheie în comparație cu proiectele „Acțiuni urbane inovatoare” finanțate în perioada de programare 2014-2020 este încorporarea componentei de transfer transnațional ca parte integrantă a proiectelor IEDU-AI.

Este important de subliniat faptul că obiectivul principal al proiectelor IEDU-AI rămâne testarea de noi soluții inovatoare într-o anumită localitate, dar, cu această nouă componentă, se așteaptă ca procesele și rezultatele experimentării să fie urmate de orașe partenere din alte țări (parteneri de transfer). Un pachet de lucru aferent transferului dedicat este acum inclus în proiectele IEDU-AI, conținând activități, bugete, livrabile și rezultate specifice.

IEDU-AI a fost înființată pentru a identifica și a sprijini testarea de soluții inovatoare transferabile și adaptabile pentru a aborda probleme legate de dezvoltarea urbană durabilă la nivelul Uniunii Europene. De asemenea, își propune să colecteze și să împărtășească rezultatele experimentărilor (inclusiv prin sprijinirea activităților de transfer) pentru a stimula capacitățile de inovare și consolidarea cunoștințelor pentru toate zonele urbane din UE. Obiectivul este ca rezultatele proiectelor IEDU-AI să fie utilizate (reproduse, extinse) de alte orașe din UE, sporind impactul întregii inițiative, contribuind la elaborarea politicilor urbane la diferite niveluri, precum și la sprijinirea cooperării între zonele urbane europene.

Încorporarea componentei de transfer ar trebui să se concentreze pe:

- a permite partenerilor de transfer să urmărească planificarea și pilotarea soluției inovatoare testate,
- a permite partenerilor de transfer să analizeze contextele urbane locale proprii pentru a înțelege mai bine modul în care soluțiile inovatoare pot fi adaptate pentru a răspunde nevoilor și condițiilor locale,
- schimbul de cunoștințe și experiență între toți partenerii de proiect,
- împărtășirea unor informații critice care pot atât să aducă o perspectivă externă proiectului IEDU-AI, cât și să inspire partenerii de transfer,
- pregătirea, de către partenerii de transfer, a unei documentații care să poată fi utilizată la reproducerea viitoare a soluției inovatoare (studiu de fezabilitate și de oportunitate privind reproducerea și documentația de investiții),
- pregătirea, de către autoritatea urbană principală și de către partenerii săi de proiect, a moștenirii proiectului IEDU-AI sub forma unei soluții inovatoare IEDU-model, care să fie utilizat de alte orașe din UE interesate de soluția inovatoare.

Activitățile de mai sus pot fi realizate folosind următoarele **tipuri de metode de lucru**: vizite la fața locului, ateliere de lucru/întâlniri/discuții online sau offline, activități de evaluare *inter pares*, activități proprii ale partenerilor de transfer care să le permită acestora să valorifice în continuare învățămintele rezultate în urma schimbului de transfer, dar și să se pregătească pentru o viitoare reproducere a soluției inovatoare, precum și alte forme de lucru și cooperare dorite.

Se așteaptă ca partenerii de transfer să pregătească următoarele livrabile și rezultate în materie de învățare și investiții: **studiu privind capacitatea de transfer, studiu de fezabilitate a reproducerii și studiu de oportunitate** - (câte unul pentru fiecare partener de transfer). De asemenea, li se permite să finanțeze **documentația de investiții și implementarea unor investiții pilot la scară mică**.

Se așteaptă ca autoritatea urbană principală să pregătească un **model de soluție inovatoare IEDU** - un document final concentrat pe transferabilitatea și extinderea soluției inovatoare testate pentru a permite altor părți (nu numai partenerilor de transfer, ci și tuturor orașelor interesate din UE) să

cunoască rezultatele experimentării și să primească îndrumare cu privire la modul de abordare a reproducerii.

Bugetul total al pachetului de lucru aferent transferului va fi stabilit de către solicitantul IEDU-AI și ar trebui să includă:

- un buget alocat autorității urbane principale și partenerilor de execuție relevanți, care sprijină implementarea pachetului de lucru aferent transferului;
- bugete pentru fiecare partener de transfer sub forma unei sume forfetare (opțiuni simplificate privind costurile) în valoare de 150 000 EUR (reprezentând 120 000 EUR din FEDR și contribuție proprie de 30 000 EUR).

Autoritatea urbană principală deține responsabilitatea pentru identificarea și selectarea partenerilor de transfer pe care dorește să îi integreze în. Procesul de identificare a partenerilor de transfer ar trebui să înceapă încă din etapa de depunere a candidaturii, când candidaților li se solicită să identifice alte zone urbane europene care ar putea beneficia în urma reproducerii soluției propuse având în vedere condițiile favorabile pentru transfer (caracteristici similare, contexte) sau de a-și spori potențialul de inovare; să detalieze modul în care cei mai adecvați parteneri de transfer vor fi identificați și să precizeze potențialii parteneri de transfer, în cazul în care au fost deja identificați, împreună cu motivațiile/raționamentele care stau la baza acestora. Întrucât unul dintre obiectivele IEDU-AI este ca rezultatele proiectelor să fie utilizate de alte orașe, sporind impactul întregii inițiative și, întrucât ambiția IEDU-AI este de a spori posibilitatea de reproducere a soluțiilor inovatoare dezvoltate în cadrul proiectelor, este important ca proiectele aflate în etapa de depunere a candidaturii să poată demonstra un proces, o justificare și o motivație bine elaborate care să stea la baza selecției celor mai potriviți parteneri de transfer.

Partenerii de transfer trebuie să fie identificați cel târziu în timpul fazei de inițiere, iar finalizarea cu succes a fazei de inițiere este condiționată de semnarea, unor scrisori de intenție de către partenerii de transfer, ca cerință minimă.

Selecția partenerilor de transfer ar trebui să permită: (i) menținerea unui bun echilibru în ceea ce privește varietatea orașelor implicate în parteneriat [mărimea acestora (orașe mici, mijlocii, mari) și amplasamentul (regiuni mai puțin dezvoltate, în tranziție și mai dezvoltate)] și (ii) reunirea celor mai relevanți parteneri de transfer pentru calitatea activităților de reproducere. Prin urmare, **selecția partenerilor de transfer va urma o serie de principii directe:**

- partenerii de transfer provin din state membre ale UE diferite;
- cel puțin două dintre cele patru orașe implicate (autoritatea urbană principală + cei 3 parteneri de transfer) sunt situate în regiuni mai puțin dezvoltate sau în tranziție⁸;

---

⁸ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/regions/background>

- parteneriatul include orașe de dimensiuni diferite.

6.5 CATEGORII DE COSTURI

Următoarele categorii de costuri pot fi utilizate în cadrul proiectelor IEDU-AI:

- Personal
- Birou și administrativ
- Deplasare și cazare
- Expertiză și servicii externe
- Echipament
- Lucrări de infrastructură și construcții

Pentru fiecare categorie de costuri, în Ghidul IEDU-AI este prevăzută o definiție, precum și îndrumare privind întocmirea bugetului și raportare. Partenerilor de proiect li se recomandă insistent să solicite consiliere din partea Secretariatului permanent în cazul în care există orice problemă legată de eligibilitatea cheltuielilor la care nu se răspunde prin prezentele norme. Vă rugăm să rețineți că valoarea cheltuielilor efectuate de partenerii de transfer este acoperită de o sumă forfetară.

Cheltuielile declarate în cadrul proiectului trebuie să fie auditate de un controlor de la primul nivel. Opinia independentă a controlorului de la primul nivel independent trebuie să se refere la legalitatea și regularitatea cheltuielilor declarate, la furnizarea produselor și serviciilor, la soliditatea cheltuielilor declarate și la conformitatea cheltuielilor și a operațiunilor cu normele IEDU-AI, UE și naționale. Deoarece controlul de la primul nivel este desemnat și achitat direct de către IEDU-AI, la stabilirea bugetului proiectului, parteneriatul de proiect nu ar trebui să prevadă niciun cost de control (de audit). Controalele la fața locului privind proiectele vor fi organizate de asemenea de către controlul de la primul nivel. Controlul la fața locului înseamnă că **controlul de la primul nivel va vizita efectiv proiectul și va verifica dacă anumite activități, achizițiile de servicii și produse, precum și investițiile, au avut loc efectiv în conformitate cu formularul de candidatură aprobat în timpul implementării și dacă au fost respectate reglementările aferente.**

Așa cum se menționează în principiile de finanțare, proiectele IEDU-AI urmează principiul „costurilor totale”: un proiect este cofinanțat din FEDR până la 80% din totalul costurilor eligibile, iar fiecare partener de proiect (autoritatea urbană principală sau asociată, partenerul de execuție și partenerul de transfer) care beneficiază de fonduri din FEDR trebuie să asigure o contribuție financiară pentru a-și completa bugetul până la obiectivul de contribuție (cel puțin 20% din costurile eligibile ale partenerului).

Când astfel de contribuții provin din surse private, acestea nu intră în contextul legislației privind ajutorul de stat. Când contribuțiile provin din surse publice și în măsura în care activitățile proiectului care nu sunt de natură economică, finanțarea unor astfel de activități nu va constitui ajutor de stat. Cu toate acestea, atunci când există contribuții din resursele publice ale unui stat membru al UE pentru proiecte care implică „activități economice”, respectiv, oferirea de bunuri și servicii pe piață, atunci astfel de proiecte trebuie proiectate astfel încât orice contribuție publică să respecte normele privind ajutorul de stat la toate nivelurile, adică fie la nivelul dezvoltatorului, contractorului și/sau operatorului proiectului sau al instalației. În astfel de cazuri, finanțarea publică furnizată ar trebui să fie în conformitate cu cerințele regulamentului *de minimis* sau cu condițiile stabilite în Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare (RGECA) sau în Decizia privind SIEG pentru serviciile de interes economic general.

Informații detaliate privind achizițiile publice și ajutorul de stat sunt furnizate în Ghidul IEDU-AI.

7. PROCESUL DE DEPUNERE A CANDIDATURII

Dosarul de candidatură pentru prima cerere de propuneri IEDU-AI constă în următoarele:

- Prezența document **Termeni de referință** disponibil în toate limbile UE. Cu toate acestea, în caz de discrepanțe, vă rugăm să rețineți că versiunea în limba engleză prevalează.
- Ghidul IEDU-AI (disponibil numai în limba engleză), care trebuie consultat pe larg în ceea ce privește normele generale ale inițiativei.
- Ghidul tehnic pentru platforma de schimb electronică.
- Instrucțiunile detaliate privind modul de completare a formularului de candidatură, disponibile online în toate limbile UE în sistemul platformei de schimb electronice. Cu toate acestea, în caz de discrepanțe, vă rugăm să rețineți că versiunea în limba engleză prevalează.
- Documentul de lucru orientativ „Formularul de candidatură” (*Application Form Courtesy Working Document*) (o versiune de lucru a formularului de candidatură și a fișei de confirmare – un document Word disponibil numai în limba engleză), ca instrument de ajutor în procesul de redactare a cererii.

Toată documentația se găsește pe site-ul web al IEDU.

Procesul de depunere a candidaturii este 100% informatizat prin utilizarea platformei de schimb electronice (<https://eep.urban-initiative.eu/>). Solicitarea sprijinului constă în:

- **Formularul de candidatură:** formularul de candidatură trebuie completat utilizând platforma online (platforma de schimb electronică). Acesta este alcătuit din secțiuni care prezintă ideea proiectului și justificarea (inclusiv informații privind caracterul inovator al propunerii), parteneriatul (inclusiv autoritatea urbană principală, partenerii de execuție, partenerii de transfer și, dacă este relevant, autoritățile urbane asociate), principalele obiective și rezultatele așteptate, planul de lucru și bugetul propuse. Editarea și depunerea sunt posibile numai în timpul unei cereri de propuneri deschise. Solicitarea include o serie de linkuri, formule și verificări automate. Aceste caracteristici înseamnă că, în cazul în care formularul nu este completat corect (inclusiv dacă fișa de confirmare lipsește), apar mesaje de eroare și nu poate fi trimis. Acest lucru contribuie la reducerea semnificativă a riscului de a depune cereri neeligibile.
- **Anexă:** solicitanții pot încărca o anexă în sistemul platformei de schimb electronice, care va fi atașată la formularul de candidatură. Aceasta ar putea fi o hartă care prezintă zona de intervenție, un grafic, un infografic etc. Tipul și dimensiunea fișierului care urmează să fie anexat sunt specificate în Ghidul privind platforma de schimb electronică.
- **Fișa de confirmare:** fișa de confirmare este generată automat de platforma online în momentul completării sau după completarea formularului de candidatură. Aceasta trebuie să fie tipărită, semnată de un reprezentant legal al autorității urbane principale, scanată și încărcată în secțiunea H - „Fișa de confirmare” - a formularului de candidatură. Formularul de candidatură nu poate fi depus fără fișa de confirmare.

Se recomandă insistent ca solicitanții să completeze formularul de candidatură în limba engleză, deși acesta poate fi depus și în oricare dintre limbile oficiale ale UE. Ar trebui reținut faptul că evaluările strategice și operaționale vor fi efectuate pe baza versiunii în limba engleză a formularului de candidatură (tradusă în limba engleză de către un furnizor extern contractat de Secretariatul permanent, în cazul în care formularul de candidatură este prezentat într-o altă limbă). Calitatea traducerii nu va fi garantată de Secretariatul permanent și, prin urmare, este pe riscul solicitanților. În plus, convenția de subvenționare, gestionarea proiectului, raportarea oficială, livrările-cheie și toate comunicările cu entitatea căreia i-a fost încredințată execuția și cu Secretariatul permanent vor trebui să fie în limba engleză.

**Termenul limită pentru depunerea formularului de candidatură și a fișei de confirmare este
19.01.2023, ora 14.00 CET**

8. PROCESUL DE SELECȚIE

După depunere, fiecare cerere este supusă unui proces de selecție organizat în următoarele etape:

1. Verificarea eligibilității
2. Evaluarea strategică
3. Evaluarea operațională

8.1 VERIFICAREA ELIGIBILITĂȚII

La închiderea cererii de propuneri IEDU-AI, Secretariatul permanent efectuează o verificare a eligibilității tuturor cererilor depuse referitoare la proiecte înainte de data limită a cererii de propuneri. Scopul verificării eligibilității este acela de a verifica conformitatea formularelor de **candidatură** primite și a anexelor acestora cu criteriile formale de eligibilitate, de a evita evaluarea ulterioară a unor cereri neeligibile și de a asigura egalitatea de tratament pentru toate propunerilor care urmează să fie selectate în vederea finanțării.

Criteriile de eligibilitate IEDU-AI sunt următoarele:

1. Formularul de **candidatură** a fost depus electronic prin intermediul platformei de schimb electronice înainte de termenul limită indicat în termenii de referință ai cererii de propuneri.
2. Formularul de **candidatură** este completat integral.
3. Solicitantul este o singură autoritate urbană a unei unități administrative locale definită în funcție de gradul de urbanizare ca oraș, localitate sau suburbie (corespunzător codului DEGURBA 1 sau DEGURBA 2 al Eurostat) cu o populație de cel puțin 50 000 de locuitori.

SAU

Solicitantul este o asocierie sau o grupare de autorități urbane cu statut juridic de aglomerare organizată, compusă din unități administrative locale, în care majoritatea (cel puțin 51%) locuitorilor locuiesc în unități administrative locale definite în funcție de gradul de urbanizare (DEGURBA) de Eurostat ca orașe, localități sau suburbii (corespunzător codului DEGURBA 1 sau DEGURBA 2) și în care populația totală combinată este de cel puțin 50 000 de locuitori.

SAU

Solicitantul este o asocierie sau o grupare de autorități urbane fără statut juridic de aglomerații organizate în care toate autoritățile urbane implicate (autoritatea urbană principală și autoritățile urbane asociate) sunt unități administrative locale definite în funcție de gradul de urbanizare (DEGURBA) al Eurostat ca orașe, localități sau suburbii (corespunzător codului DEGURBA 1 sau codului DEGURBA 2) și în care populația totală combinată (autoritatea urbană principală și autoritățile urbane asociate) este de cel puțin 50 000 de locuitori.

4. Perioada de eligibilitate este respectată: data de încheiere a proiectului respectă cerințele din cadrul cererii de propuneri și al Inițiativei.
5. Sunt respectate cerințele bugetare maxime (maximum 5 milioane EUR din FEDR) și principiul cofinanțării (minimum 20% din contribuție asigurat de parteneriat).
6. Toți partenerii implicați (autoritatea urbană principală, autoritățile urbane asociate și partenerii de execuție) provin din state membre ale UE.
7. În cazul unei asocieri sau al unei grupări de autorități urbane fără statut juridic de aglomerație organizată, în formularul de candidatură se prezintă o autoritate urbană principală și autoritățile urbane asociate.
8. Autoritățile urbane solicitante (autorități urbane principale și/sau autorități urbane asociate) sunt implicate într-o singură propunere de proiect în cadrul aceleiași cereri de propuneri.
9. Autoritățile urbane solicitante (autorități urbane principale și/sau autorități urbane asociate) nu au fost selectate și nu au beneficiat de finanțare privind aceeași temă în cadrul unei cereri de propuneri anterioare IEDU-AI.
10. O fișă de confirmare nemodificată și semnată corespunzător de către reprezentantul legal al autorității urbane principale este încărcată în platforma de schimb electronică, în secțiunea „Fișă de confirmare” a formularului de candidatură.

Dacă nu sunt îndeplinite toate cerințele stabilite mai sus, cererea este considerată neeligibilă și nu se efectuează nicio altă evaluare. Solicitanții vor fi notificați la sfârșitul verificării eligibilității cu privire la decizia privind cererea depusă (continuarea sau nu a procedurii).

8.2 EVALUAREA STRATEGICĂ

Cererile care sunt declarate eligibile și admisibile vor face obiectul unei evaluări strategice efectuate de un grup de experți externi. Evaluarea strategică reprezintă **70%** din ponderea acordată evaluării globale a proiectului și constă în următoarele criterii:

- **Caracterul inovator și relevanța** (30%) În ce măsură solicitantul poate să demonstreze că propunerea de proiect reprezintă o soluție nouă care are valoare adăugată în legătură cu tema

cererii de propuneri? În ce măsură este soluția relevantă pentru contextul local și pentru obiectivele politicii de coeziune?

- **Parteneriat și co-creare** (12%) În ce măsură parteneriatul este relevant și solid pentru a implementa soluția propusă și pentru a obține rezultatele așteptate. În ce măsură propunerea permite participarea semnificativă și co-crearea din partea părților interesate, a grupurilor-țintă și a cetățenilor?
- **Caracterul măsurabil al rezultatelor și impactul** (12,5%) În ce măsură rezultatele așteptate sunt specifice și realiste și reflectă impactul așteptat al proiectului asupra contextului local, precum și asupra beneficiarilor/utilizatorilor finali?
- **Sustenabilitate și extindere** (8%) În ce măsură va aduce proiectul o contribuție durabilă la abordarea provocării identificate? În ce măsură soluția propusă va fi autonomă după data de încheiere a proiectului și are potențialul de a fi extinsă dacă se dovedește a fi de succes?
- **Transferabilitatea proiectului** (8%) În ce măsură proiectul va avea potențialul de a fi transferabil în alte zone urbane din Europa?

Întrebările orientative de evaluare pentru fiecare criteriu sunt prezentate în Ghidul IEDU-AI, capitolul 3.2 „Procesul de selecție”.

Ca urmare a evaluării strategice, grupul de experți externi elaborează o evaluare a cererilor și le clasifică pe baza punctajului obținut în urma evaluării strategice. În acord cu CE, candidaturile preselectate în clasamentul general trec la următoarea etapă, cea de evaluare operațională. La finalul procesului de evaluare strategică, solicitanții sunt notificați cu privire la decizia privind cererea depusă (continuarea sau nu a procedurii).

8.3 EVALUAREA OPERAȚIONALĂ

Evaluarea operațională este efectuată de Secretariatul permanent și reprezintă **30%** din ponderea acordată evaluării globale a proiectului. Principalul obiectiv al evaluării operaționale este de a evalua soliditatea propunerii, respectiv: dacă este justificată, realistă, consecventă și coerentă, completă, dacă este pregătită pentru a fi gestionată în mod eficient și implementată rapid și dacă prezintă un bun raport calitate-preț. În cadrul evaluării operaționale sunt evaluate următoarele criterii:

- **Concepția și logica proiectului** (12%) În ce măsură sunt elementele planului de lucru (activități, livrabile, rezultate, indicatori) complete, realiste, consecvente și coerente? În ce măsură va conduce concepția proiectului propus la realizarea obiectivelor și a rezultatelor așteptate?
- **Fezabilitatea și disponibilitatea operațională a proiectului** (8%) În ce măsură propunerea se dovedește a fi fezabilă (pentru a fi implementată în intervalul de timp specificat) și disponibilă din punct de vedere operațional?

- **Dispozițiile organizatorice și capacitate operațională** (5%) În ce măsură sunt adecvate activitățile de gestionare și comunicare și sprijină implementarea generală a proiectului?
- **Bugetul** (5%) În ce măsură este bugetul coerent și proporțional?

Întrebările orientative de evaluare pentru fiecare criteriu sunt prezentate în Ghidul IEDU-AI, capitolul 3.2 „Procesul de selecție”.

După evaluarea operațională, un comitet de selecție realizează selecția finală. La sfârșitul procesului de evaluare operațională, solicitanții vor fi notificați cu privire la decizia luată.

8.4 SISTEMUL DE ACORDARE A PUNCTAJULUI ÎN CADRUL EVALUĂRII

Un sistem de punctaj este utilizat pentru a ajuta în procesul decizional. Fiecărui criteriu evaluat i se atribuie un punctaj de la 1 la 10; astfel se obține un punctaj mediu pentru fiecare proiect. Se utilizează următoarea scală de punctaj:

9-10 - excelent

7-8 - bun

5-6 - adecvat

3-4 - slab

1-2 - foarte slab

Vă rugăm să rețineți că, dacă un proiect obține un punctaj mai mic sau egal cu 4 la oricare dintre criteriile de evaluare, acesta este automat respins și nu va fi procesat în continuare.

Sistemul de acordare a punctajului se aplică ținând cont nu numai de calitățile specifice ale fiecărei propuneri de proiect, ci, în spiritul unui proces competitiv, și luându-se în considerare, comparativ, celelalte propuneri de proiect depuse în cadrul aceleiași cereri de propuneri. Din acest motiv, solicitanților propunerilor de proiecte care nu au fost preselectate pentru evaluarea operațională sau care nu au fost aprobate în cele din urmă nu li se comunică punctajul obținut, ci comentarii detaliate pentru toate criteriile evaluate.

Solicitanții de finanțare trebuie să rețină că faptul de a reprezenta un proiect selectat în urma procesului de selecție nu le conferă automat dreptul de a primi grantul UE corespunzător. În cazul în care condițiile definite în timpul fazei de inițiere a proiectului nu sunt îndeplinite (considerând că proiectul nu este suficient de pregătit pentru a fi operaționalizat), entitatea căreia i-a fost încredințată execuția își rezervă dreptul de a înceta proiectul și de a-l elimina de pe lista proiectelor aprobate de IEDU-AI (pentru mai multe detalii, consultați Ghidul IEDU-AI, capitolul 4 „Faza de inițiere și contractare”).

8.5 CRITERII DE EXCLUDERE PENTRU SOLICITANȚII DE GRANTURI

În conformitate cu Regulamentul Financiar⁹, solicitanții pot fi excluși de la procedura de acordare a granturilor dacă autoritatea urbană principală sau persoanele care au competențe de reprezentare, de decizie sau de control în cadrul autorității urbane principale sau persoanele care sunt esențiale pentru implementarea proiectului se află în una sau mai multe dintre următoarele situații de excludere:

- procedurile de faliment, insolvență sau lichidare,
- încălcarea obligațiilor privind plata impozitelor sau a contribuțiilor la asigurările sociale,
- abatere profesională gravă, inclusiv falsificarea informațiilor,
- fraudă,
- corupție,
- comportament legat de o organizație criminală,
- spălare de bani sau finanțarea terorismului,
- infracțiuni teroriste sau infracțiuni în legătură cu activitățile teroriste,
- exploatarea prin muncă a copiilor sau alte infracțiuni privind traficul de persoane,
- nereguli,
- crearea unei societăți fictive sau faptul de a fi o societate fictivă.

În timpul procesului de depunere a candidaturii, toți solicitanții trebuie să prezinte, împreună cu formularul de candidatură, o declarație care să confirme că autoritatea urbană principală și partenerii de proiect nu se încadrează în niciunul dintre criteriile de excludere menționate mai sus. Această declarație este inclusă în fișa de confirmare atașată la formularul de candidatură în platforma de schimb electronică. Vă rugăm să rețineți că fișa de confirmare trebuie să fie semnată corespunzător de către reprezentantul legal al autorității urbane principale pentru ca cererea să fie considerată eligibilă în timpul verificării eligibilității.

Pe parcursul procedurii de selecție și înainte de decizia finală a comitetului de selecție privind acordarea grantului, Secretariatul permanent verifică solicitanții în sistemul de detectare timpurie și excludere (EDES), sistemul instituit de Comisia Europeană pentru a consolida protecția intereselor financiare ale

---

⁹ Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>

Uniunii și pentru a asigura o bună gestiune financiară¹⁰. În cazul în care o autoritate urbană principală este detectată în EDES, Secretariatul permanent notifică solicitantul, care are apoi posibilitatea de a prezenta un memoriu în apărare înaintea deciziei finale a comitetului de selecție, în conformitate cu principiul proporționalității.

9. FAZA DE INIȚIERE ȘI CONTRACTARE

Faza de inițiere acoperă primele șase luni înainte de faza de implementare a proiectului. Scopul acesteia este de a asigura faptul că sunt îndeplinite toate condițiile administrative pentru un început fără probleme și eficient al implementării proiectului și de a oferi garanții privind nivelul de pregătire a proiectului (gestionarea proiectului, implementarea proiectului, administrarea riscurilor). Principalele aspecte abordate în această fază sunt instruirile privind gestionarea proiectului (inclusiv prezentarea cadrului de raportare și de monitorizare), îndeplinirea cerințelor administrative și juridice pentru demararea proiectului, integrarea recomandărilor comitetului de selecție, auditul *ex-ante* și verificarea pregătirii. Faza de inițiere vizează, de asemenea, stabilirea unei cooperări fructuoase între echipa responsabilă de gestionarea proiectului și Secretariatul permanent.

Verificarea gradului de pregătire a proiectului este un proces încorporat în faza de inițiere pentru a preveni pe cât posibil problemele majore neașteptate în timpul implementării proiectului. Verificarea gradului de pregătire a proiectului este efectuată atât de către controlul de la primul nivel în timpul auditului *ex-ante*, cât și de către Secretariatul permanent și acoperă întreaga gamă de aspecte manageriale, administrative, financiare și operaționale care ar putea afecta buna execuție a proiectului și obținerea rezultatelor vizate de acesta. Verificarea gradului de pregătire examinează, de asemenea, dacă proiectul dispune de o strategie fiabilă și de un nivel de anticipare suficiente în ceea ce privește temele abordate în secțiunea privind administrarea riscurilor din formularul de candidatură (respectiv, gestionarea proiectului, capacitatea umană de a implementa proiectul, gradul de pregătire în ceea ce privește procedurile de achiziții publice, calendarul realist, mediul juridic pentru implementarea proiectului, documentația referitoare la investiții, amplasamentul și autorizațiile administrative...).

Dacă faza de inițiere nu este finalizată cu succes în termenul propus de șase luni (oricare dintre etapele menționate mai sus nu este finalizată sau un rezultat negativ al auditului *ex-ante* și/sau al verificării gradului de pregătire), entitatea căreia i-a fost încredințată execuția are dreptul de a-l încheia (considerând că acest concept nu este suficient de pregătit pentru a fi operaționalizat) și de a-l elimina de pe lista proiectelor aprobate de IEDU-AI. În acest caz, se plătesc proiectului doar cele două sume forfetare pentru faza de pregătire a proiectului și faza de inițiere. Dacă faza de inițiere este întreruptă înainte de a fi finalizată (de exemplu, proiectul se retrage), numai suma forfetară prevăzută pentru costurile de pregătire a proiectului va fi eliberată către autoritatea urbană principală.

---

¹⁰ Articolul 142, Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii.

O fază de inițiere finalizată cu succes este condiția *sine qua non* pentru a primi finanțarea din FEDR pentru implementare și pentru a demara faza de implementare a proiectului.

10. CUM SĂ OBȚINEȚI ASISTENȚĂ

Personalul Secretariatului permanent va fi pregătit să ofere asistență solicitanților cu privire la orice întrebări tehnice pe care le-ar putea avea în timpul cererii de propuneri IEDU-AI - detalii pot fi găsite pe site-ul web al IEDU. În plus:

- Secretariatul permanent va organiza seminarii pentru candidați în diferite orașe din Europa. Datele și locurile de desfășurare a seminariilor pentru candidați se găsesc pe site-ul web al IEDU. În cadrul acestor seminarii, participanții vor avea posibilitatea de a programa întâlniri bilaterale cu membri ai Secretariatului permanent și/sau cu reprezentanți ai CE pentru a discuta ideea lor de proiect.
- Vor fi organizate seminarii online privind aspecte specifice ale elaborării și depunerii proiectelor.
- Pe site-ul web al IEDU este disponibilă o secțiune online de întrebări și răspunsuri și vor fi organizate consultări bilaterale online.
- Dosarul de candidatură [format din: termenii de referință, Ghidul IEDU-AI, Ghidul tehnic pentru platforma de schimb electronică, instrucțiunile detaliate privind modul de completare a formularului de candidatură disponibil online în toate limbile UE pe sistemul platformei de schimb electronice și documentul de lucru orientativ „Formularul de candidatură” (*Application Form Courtesy Working Document*)] sunt disponibile pe site-ul web al IEDU.

11. DATE-CHEIE

- **10.10.2022** - lansarea primei cereri de propuneri IEDU-AI
- **10.2022 - 12.2022** - seminarii pentru candidați și consultări online
- **19.01.2023 (ora 14.00 CET)** - data limită pentru depunerea formularelor de candidatură
- **07.2023** - data indicativă pentru decizia finală de aprobare a proiectelor
- **02.2024** - data de încheiere a etapei de inițiere

- **01.03.2024** - data de începere a implementării pentru toate proiectele aprobate

Așteptăm cu nerăbdare să vă citim propunerile de proiecte în curând!